

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

(1:3-8)

ਸਲਾਮ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਆਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਯਿਸੂ ਲਈ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਲਗ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਫਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਸੀਹ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਥੀ ਇਪਫ੍ਰਾਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ ਉਹ ਆਇਤਾਂ 4 ਤੋਂ 8 ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਸਲਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤਾਰੀਫ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੂਬੀਆਂ ਜਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਤਾਰੀਫ਼ ਸਮਝਾਉਣ, ਝਿੜਕਣ, ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਦੁਆ (1:3)

³ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਿੱਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

‘‘ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ’’ (1:3)

ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹੋਰ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੰਪਾਦਕੀ ‘‘ਅਸੀਂ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:6, 7; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:1, 2)। ਖ਼ਤ ਵਿਚ ‘‘ਮੈਂ’’ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:23, 24, 25, 29; 2:1, 5) ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੌਲੁਸ ਹੈ। ‘‘ਮੇਰਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸਲਾਮ’’ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:18) ਤੋਂ ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖ਼ਤ ਦਾ ਲੇਖਕ ਪੌਲੁਸ ਸੀ।

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਦੁਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਰਕਤਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਵਿਚ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਸਨ।

ਧੰਨਵਾਦ (*eucharisteō*) ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਚਾਰ ਖ਼ਤਾਂ ਨੂੰ (ਗਲਾਤੀਆਂ, 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ) ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ।¹ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਦੇ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਕਰਾਨਾਂ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੁਕਰਗਜ਼ਾਰੀ ਇਪਫ਼ਾਸ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਕਰਕੇ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:7, 8)। ਮਸੀਹ ਲਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਸਮਪਰਣ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:7, 8; 1 ਕੋਲੋਸ਼ੀਆਂ 3:9)। ਉਸ ਦਾ ਸੁਕਰਾਨਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਸਹੀ ਸੀ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਭ ਰੂਹਾਨੀ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਹੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:3) ਅਤੇ ਓਸੇ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

‘ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਿਤਾ’ (1:3)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਵਰਣਨ ਲਈ ‘ਪਿਤਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (ਰੋਮੀਆਂ 15:6; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:3; 11:31)। ਯਿਸੂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ‘ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ’ ਆਖਦਾ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਵੇਖੋ, ਮੱਤੀ 7:21; 10:32, 33; ਲੂਕਾ 10:22; 24:49)। ਉਸ ਨੇ ਮਰੀਅਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ’ ਅਤੇ ‘ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ’ ਕੋਲ ਉੱਪਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 20:17)।

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਨਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਸਰੀਰਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ‘ਪਿਤਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਧੀਆਂ ਹੋਵੋਗੇ’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:18; ਵੇਖੋ 2 ਸਮੂਏਲ 7:14; 1 ਇਤਿਹਾਸ 17:13)। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1:5 ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬੂਰ 2:7 ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

‘ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਿਤਾ’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਬੰਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਰੰਭ ਦਾ। ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਛਾਇਆ ਕਰਕੇ ਮਰੀਅਮ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸੀ (ਮੱਤੀ 1:18; ਲੂਕਾ 1:35, 36)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਜਨਮ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਇਸ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਉਹ ਆਦਿ ਵਿਚ (ਯੂਹੰਨਾ 1:1), ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਰਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ (ਯੂਹੰਨਾ 17:5) ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਸਭ ਕੁਝ ਓਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 1:3, 10; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:16)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਅਨਾਦੀ ਇਲਾਹੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸੀ (ਮੀਕਾ 5:2)।

ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤੀ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨੇੜਲੇ, ਤਰਸ ਭਰੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 15:9)। ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ‘ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਹੈ ਓਸੇ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 1:18) ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਿਤਾ’ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਜੀਅ ਹਨ। ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਵ ਯਿਸੂ ਇੱਕੋ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 10:30), ਪਰ ਉਹ ਇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੁੱਤਰ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਪਿਤਾ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ (ਯੂਹੰਨਾ 5:22)। ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਪਰ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 13:32)। ਯਿਸੂ

ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:27, 28)।

ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਲੀ ਏਕਤਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਿਰਫ਼ ਰੂਹਾਨੀ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਚਮੁਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅੱਡ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਰੂਹਾਨੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਇਕ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਰਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਡ ਹਨ। ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਯਿਸੂ ਵਿਚ: ‘ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਹਾਂ’ (ਯੂਹੰਨਾ 10:38); ‘ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਅਰ ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ?’ (ਯੂਹੰਨਾ 14:10, 11, 20)। ਉਹ ਇੱਕੋ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 10:30) ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਦੋ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 8:17, 18) ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰਾਣੀ।

‘ਪਿਤਾ’ ਵਿਚ ਆਦਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5:8; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:8)। ਇਹ ਸਬੰਧ ਇਕ ਸਮਝਦਾਰ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਸ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:6, 7)।

ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਉਹੀ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਜੋ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹੀ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢ ਕੇ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਸਤਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਿਤਾ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਿਤਾ ਆਖ ਕੇ ਉਹ ‘ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਤੁੱਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ’ (ਯੂਹੰਨਾ 5:18)।

‘ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਰਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:18)। ਪਰ ਇਕ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:6)। ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮਕਸਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਹਦੇ ਚੇਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

‘ਪ੍ਰਭੂ’ (*kurios*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸਰਵਉਚ, ਸਰਵਉੱਤਮ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਅਗਿੱਪਾ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 25:26 ਵਿਚ ਇਹੀ ਆਖ ਕੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਰਫ਼ ਆਦਰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਦਾਸ ਉੱਤੇ ਮਾਲਿਕ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 18:25-34)। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਿਤਾ ਲਈ ਹੋਈ (ਮੱਤੀ 11:25), ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਲਈ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 13:14; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:6)।

‘ਨਿੱਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ’ (1:3)

ਪੌਲਸ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਦੁਆ ਕਰਦੇ

ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੋਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5: 17)। ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ‘‘ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੇ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਦੇ ਨਾ ਰੁਕਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਦੁਆ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੁਆ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤੇ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ (9: 11), ਐਲਡਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (14: 23), ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਸਮੇਂ ਦੁਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਭਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (20: 36; 21: 5)। ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਸੀ (22: 17) ਅਤੇ ਪੁਬਲਿਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (28: 8)। ਉਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਲਕਿ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਸੀ।^੯

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹਨ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ (1: 4)

‘ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਖਬਰ ਸੁਣੀ।

‘ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ’ (1: 4)

ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣੀ (*akousantes*) ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਇਤ 3 ਵਿਚ ‘‘ਅਸੀਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ’’ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਤਹਿਤ ਹੈ।^{੧੦} ‘‘ਸੁਣੀ’’ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਰਚਨਾ ਮਰਕੁਸ 16: 16 ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ‘‘ਨਿਹਚਾ ਕਰੋ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੋ’’ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ’’ ਦੀ ਮੁੱਖ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਵਤੀਰਾ, ਮਾੜਾ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਕਲੋਏ’’ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਪੱਤਾ ਲਗਿਆ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 11)। ਆਤਮਾ ਵੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 3; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2: 5)। ਹੋਰਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 1; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 9)।

ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਨਾ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਯੂਓਦੀਆ ਅਤੇ ਸੰਤੁਖੇ ਦਾ ਨਾਂਮ ਲਿਆ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ

4:2)। ਜੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਉਮਿਨਾਉਸ ਅਤੇ ਫਿਲੇਤੁਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2: 16-18 ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੇਮਾਸ ਜਿਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਦਾ ਨਾਂਅ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4: 10 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਣ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਸੀ, ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਜਣਿਆਂ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਕ ਭਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ।

ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਇਕ ਦੂਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਬੋਲੋ’’ (ਯਾਕੂਬ 4: 11) ਜਾਂ ‘‘ਇਕ ਦੂਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੁੜਬੁੜ ਨਾ ਕਰੋ’’ (ਯਾਕੂਬ 5: 9)। ਭਲਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਕੋਰੀ ਗੱਪ ਹਨ? ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਣ ਲਤ ਅੜਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ, ਜਾਂ ਗਪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਰਨਾਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 29; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 20; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5: 13; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3: 3; ਤੀਤੁਸ 2: 3)। ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕੁਲੁਸੋ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਉਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਹੋਰ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵ ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਮੱਤੀ 5: 14ਅ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਸਨ: ‘‘ਜਿਹੜਾ ਨਗਰ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁੱਝਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।’’ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਈਮਾਨ ਵਿਚ ਦਿਲੇਰੀ ਮਿਲੇ।

ਆਇਤਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਤ੍ਰਿਪਦਾ, ‘‘ਨਿਹਚਾ,’’ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ,’’ ‘‘ਆਸ’’ ਜੋੜ ਦਿਤਾ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।^੧ ਜੇ. ਬੀ. ਲਾਈਟਫੁਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਅਸੀਂ ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਦਾ ਤੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਜਦਕਿ ਉਸ ਆਸ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਰਾਹ ਤਕਦੇ ਹੋ, ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਬੇਗਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।^੧

ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੀਕਾਕਾਰ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਦੇ ਅਰਥ ਨਾਲ ਭਿੜਦੇ ਹਨ। ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫ਼ਰਕਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਬਰਟ ਐਮ. ਕਾਰਸਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਫਿਰ *eis* ਜਾਂ *epi* ਉਪਸਰਗਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੇਖ ਚੁਕੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀ ਨਿਹਚਾ ਉਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਹਥਿਆਰ

ਉਹਦੇ ਨਾਂਅ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁶

ਲਾਈਟਫੁਟ ਨੇ ਇਸ ਨਿਚੋੜ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ:

ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਤਰ ਲਿਖਤ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:15 ਵਿਚ ਉਪਸਰਗ *en* ਉਸ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਉਲਟ ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਇਹ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਚੱਲਦੀ ਹੈ (ਤੁਲਨਾ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:5); ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇੱਥੇ ਕਾਰਕ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਕ ਉਪਸਰਗ *epi* ਜਾਂ *eis* ਹੋਣਾ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ 2:5)।⁷

ਐਫ਼. ਐਫ਼. ਬਰੂਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਫ਼ਰਕ ਸੀ:

‘‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ’’ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਜਿਹਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਵਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਕਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ; ਭਾਵ ਜਿਸ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਰਸੂਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ, ਉਹ ਈਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ‘‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ’’ ਹਨ।⁸

ਏ. ਟੀ. ਰੌਬਰਟਸਨ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਇਕ ਹੋਰ ਆਯਾਮ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਚੱਲਦੀ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:13)। ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੈ; ਇਹ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।...’’⁹

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ‘‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ’’ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਹੜਾ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਰਮਵਾਚੀ ਸਬੰਧਕਾਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੀ ਨਿਹਚਾ’’ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਾਰਕ ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਇਮਾਨ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਥਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰੂਪ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਸਨ, ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ, ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹਦੇ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ (ਆਇਤ 3)।

‘‘ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ’’ (1:4)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਨਿਹਚਾ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਗੁਣ ਟਿਕੇ ਹਨ (2 ਪਤਰਸ 1:5-7)। ਸੱਚੀ ਨਿਹਚਾ ਇੱਕੋ ਈਮਾਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਵੱਲ ਲਿਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਹਚਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਤਕ ਲਿਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖ਼ਾਸ ਧੜੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਜਾਤ, ਕੌਮੀਅਤ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ

ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ (ਯੂਹੰਨਾ 3: 16) ਮਨੁੱਖੀ ਪਿਛੋਕੜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਤੇ ਓਨਾਂ ਅਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਹੋਣ ਤੇ (ਰੋਮੀਆਂ 5: 7, 8; 1 ਯੂਹੰਨਾ 4: 8)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਪੈਰੋਕਾਰ (ਯੂਹੰਨਾ 13: 35)।

ਪੌਲੁਸ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ’’ (agapē) ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਆਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13: 13)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਹੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3: 14; 1 ਪਤਰਸ 4: 8)। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ (2 ਪਤਰਸ 1: 7)।

‘‘ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ’’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ‘‘ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ’’ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਇਹੀ ਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਸੰਤ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਭਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘‘ਸਭਨਾਂ’’ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਹੋਰਨਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਭਾਈਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਏ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣੀਏ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਏ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸੁਰਗ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ (1: 5)

‘‘ਏਹ ਉਸ ਆਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹ ਦੀ ਖਬਰ ਤੁਸਾਂ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਅੱਗੋਂ ਸੁਣੀ।

‘‘ਏਹ ਉਸ ਆਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ’’ (1: 5)

ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕਾਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਸ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: ‘‘ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਸ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।’’¹⁰

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਆਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਆਇਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ‘‘ਨਿਹਚਾ’’ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਲਾਮ ਨਾਲ (ਰੋਮੀਆਂ 10: 17; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 17: 20), ਅਤੇ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ’’ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4: 9)। ਇਹ ਗੁਣ ਆਸ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਫ਼ਸੇ ਲੋਕ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਗੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਆਸ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ

ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਆਸ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਸ (*elpis*) ‘ਉਮੀਦ’ ਵੱਡੇ ਮਸੀਹੀ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖਾਹਿਸ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਬਣੀ ਪੱਕੀ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11: 1)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਸ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਫਲ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5: 5)। ਜਿਹੜੀ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 24: 15; 1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 3; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 1; 1 ਪਤਰਸ 1: 21)। ਨਿਹਚਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 15: 4; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1: 23)। ਮਸੀਹ ਦਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਸਾਨੂੰ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਇਕ ਆਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 23: 6; 1 ਪਤਰਸ 1: 3, 4)। ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਚ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇਕ ਆਸ, ਭਾਵ ਉਹੀ ਆਸ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਮੁਮਕਿਨ ਕਰੇਗੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1: 5; 1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5: 8; ਤੀਤੁਸ 1: 2; 3: 7)। ਖੁਦਾ ਦਾ ਫ਼ਜ਼ਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਆਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ (2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 16; 1 ਪਤਰਸ 1: 13), ਅਤੇ ਉਹ ਆਸ ਜਿਹੜੀ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 8: 24; 1 ਯੂਹੰਨਾ 3: 3)। ਆਸ ਯਕੀਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6: 11), ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਆਨੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਰੋਮੀਆਂ 5: 2; 12: 12)। ਇਹੀ ਆਸ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 16)। ਇਹ ਜਾਨ ਦਾ ਲੰਗਰ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6: 18, 19)।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਆਸ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਹੈ; ਆਸ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਜਿਹੜੀ ‘ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਣਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ’ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5: 6)। ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਉੱਤੇ ਬਣੀ ਆਸ ਖੁਦਾ ਦੇ ਫ਼ਜ਼ਲ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1: 13)। ਨਿਹਚਾ ਫ਼ਜ਼ਲ ਤਕ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਆਸ ਬਣੀ ਹੈ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜੇ ਮਿਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਇਸ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 8: 24)। ਆਸ ਖੁਦਾ ਦੀ ਖੂਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਓਨੀ ਹੀ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਭਰਪੂਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ (ਯੂਹੰਨਾ 10: 10), ਸੁਰਗ ਦੀ ਆਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਲਈ ਜੀਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਲਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਦ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਅਨੰਦ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਸ ਸੁਰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ‘ਰੱਖੀ ਹੋਈ’ (*apokeimai*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀ’ (ਲੂਕਾ 19: 20), ‘ਸੰਭਾਲ ਰੱਖੀ’ ਜਾਂ ‘ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ।’ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4: 8 ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9: 27 ਵਿਚ ਇਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ’ ਅਤੇ ‘ਠਹਿਰਾਇਆ’ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹਨ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਦਲੇਰੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਗ ਦੀ ਆਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਅਸੀਂ ਸੁਰਗ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹਾਂ’ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3: 20)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸੁਰਗ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਪਰਾਏ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਰਦੇਸੀ ਹਾਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ (1 ਪਤਰਸ 2: 11)।

ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ouranoi* (ਮੂਲ ਵਿਚ ਬਹੁਵਚਨ ‘ਸੁਰਗਾਂ’) ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਸੁਰਗ’ ਹੈ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰਗ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰਗ ਦੀ ਆਸ ਵਧ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਪਵਾਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਵਧੀ ਸੀ।

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ‘ਸੁਰਗ’ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈਵਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਿੰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਸੁਰਗ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੱਦਲ ਤਰਦੇ, ਧੂਆਂ ਉੱਠਦਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਉੱਡਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 6: 26; 8: 20)। ਦੂਜਾ ਸੁਰਗ ਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਸ਼-ਗੰਗਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 24: 29)। ਤੀਜਾ ਸੁਰਗ ਖੁਦਾ ਦਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦਾ ਵਾਸ ਹੈ (ਮੱਤੀ 6: 9; 18: 10)।

ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਆਸ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 3)। ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਤੀਜੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 2 ਵਿਚ ਹੈ। ਸੁਰਗ ਇਕ ਰੂਹਾਨੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਸ ਅਤੇ ਲਹੂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15: 50-53)। ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਦੇਹਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15: 44), ਉਹ ਮਸੀਹ ਵਰਗੇ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3: 21) ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ (1 ਯੂਹੰਨਾ 3: 2)। ਖੁਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 4: 24), ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮਾਸ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ (ਲੂਕਾ 24: 39)।

ਜਿਸਮਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਨਾਦੀ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 18)। ਆਪਣੇ ਰੂਹਾਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੁਰਗੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਭੌਤਿਕ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੰਦ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਸੋਗ, ਰੋਣਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 21: 3, 4)। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ‘ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ, ਨਿਰਮਲ ਅਤੇ ਨਾ ਕੁਮਲਾਉਣਾ’ (1 ਪਤਰਸ 1: 4) ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੌਲੁਸ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਦੱਸਣ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਕੋਲ ਦੋਹਾਂ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ; ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ।

‘ਜਿਹ ਦੀ ਖਬਰ ਤੁਸਾਂ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਅੱਗੋਂ ਸੁਣੀ’ (1: 5)

‘ਸਚਿਆਈ’ (*alētheia*) ਮੁਕੰਮਲ ਹਕੀਕਤ, ਬਿਲਕੁਲ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਬੂਠ ਅਤੇ ਨਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ। ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਧਾਰਣਾ ਹੈ। ਮੱਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ‘ਸਚਿਆਈ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਬਲਕਿ ਲੂਕਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੁਹਰਾਇਆ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ... ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ

ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਸਨ’’ (ਲੂਕਾ 4:25)। ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਬਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਚਾਨਣ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 1:14, 17; 3:21)।

ਯਿਸੂ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਬਾਨੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14:6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:21)। ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:1, 2), ਪਰ ਇਹ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:17)। ਮੂਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਚਿਆਈ ਉੱਤੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ (ਯੂਹੰਨਾ 18:37), ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਬਾਕੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਹੈ।

ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਆਇਤ 5ਅ; ਯੂਹੰਨਾ 4:23, 24)। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਪ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:32), ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:22)। ਬੂਠ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਚਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:44)। ਰੂਹਾਨੀ ਸਚਿਆਈ ਸਿਰਫ਼ ਓਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਆਤਮਾ ਭਾਵ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਬੂਠੇ ਗੁਰੂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਹਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:1), ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਸਚਿਆਈ ਪਰਗਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸਕਦੇ ਹਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:6)। ਖ਼ੁਦਾ ਨਿਆਂ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰੇਗਾ (ਰੋਮੀਆਂ 2:2; KJV; NKJV; NIV)।

ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਆਇਤ 5ਅ, 6, 9, ਅਤੇ 23 ਵਿਚ ਸੁਣੀ ਜਾਂ ਸੁਣਿਆ ਦਾ ਦੁਹਰਾਅ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਆਸ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੰਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਆਸ ਲਿਖਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਓਸੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ।

‘‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’’ (1:5)

ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*euangelion*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ।’’ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਸੱਠ ਵਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਹੈ। ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:1-4)। ਪਰ ਇਕ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਚੁਕੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 11:5)। ਉਸ ਵਕਤ ਜਿਹੜੀ ‘‘ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ’’ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਨੇੜੇ ਹੈ (ਮੱਤੀ 4:17)। ਇਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ‘‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’’ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 4:23; 9:35; ਮਰਕੁਸ 1:14)। ਲੂਕਾ ਨੇ *euangelizomai* ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਓ’’ (ਲੂਕਾ 4:18; ਵੇਖੋ 3:18; 4:43); ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਇੰਜੀਲ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਪਰ ‘‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’’ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:13), ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਬਾਰ

ਬਾਰ ਕੀਤੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘‘ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵਚਨ’’ ਵਿਚ ਸੁਰਗ ਬਾਰੇ ਨਵਾਂ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ‘‘ਤਾਂ ਜੋ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ/ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸਚਿਆਈ’’ ਗਲਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹ ਫੜ੍ਹ ਸਕੇ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2:5, 14)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਗੈਰਕੌਮ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤੀ ਤੋੜ ਲਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਕੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਣ ਦਾ ਢੰਗ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:27), ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਪ ਭਰੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10, 11) ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਉਹ ਸਾਰੀ ਸਚਿਆਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ‘‘ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 1:16) ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16:15)। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ (ਮਰਕੁਸ 16:16)। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਦਲਾ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦਵੇਗਾ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:7-9)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਫਲ (1:6)

‘‘ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਪੁੱਜੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਭੀ ਫਲਦੀ ਅਰ ਵਧਦੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਪਛਾਣਿਆ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਭੀ ਫਲਦੀ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਹੈ।

‘‘ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਪੁੱਜੀ’’ (1:6)

ਮਸੀਹੀਅਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਫੈਲੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਲ ਆਉਣ ਨਾਲ। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਤਰਕ ਨਾਲ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 1:10, 11)।

Eis (‘‘ਕੋਲ’’) ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਕੋਲ ਪੁੱਜੀ ਸੀ। *Eis* ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ‘‘ਵਿਚ’’ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਇਕ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੈ। ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ *eis* ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ: ‘‘ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ’’ (1:4); ‘‘ਸਮਰੱਥਾ’’ (1:11); ‘‘ਪੱਤੀਦਾਰ’’ (1:12); ‘‘ਰਾਜ ਵਿਚ’’ (1:13); ‘‘ਓਸੇ ਦੇ ਲਈ’’ (1:16); ‘‘ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ’’ (3:15);

‘ਇਸੇ ਲਈ’ (4:8)।

ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ *eis* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਕਿਉਂ ਜੇ ਨੇਮ ਦਾ ਇਹ ਮੋਹਾ ਉਹ ਲਹੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਵਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’ (ਮੱਤੀ 26:28)। ਉਸ ਦਾ ਲਹੂ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਪ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਮਰਕੁਸ 1:4 ਅਤੇ ਲੂਕਾ 3:3 ਦੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ‘ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ [*eis*]’ ਵਿਚ ਵੀ *eis* ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 24:47; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ਤੌਬਾ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ‘ਲਈ’ (*eis*) ਹੈ। ਇਹ ਜਵਾਬ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਹਨ; ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਚੁਕੀ ਹੋਵੇ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਲਹੂ ਉਹ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਜੋ ਤੌਬਾ ਕਰਕੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁੱਕਤੀ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ *eis* ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1:4, 6, 10, 11, 12, 13, 16, 20, 25, 29; 2:2, 5, 22; 3:9, 10, 15; 4:8, 11 ਵਰਗੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਭ ਆਇਤਾਂ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵੱਲ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੱਤੀ 12:41 ਅ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਨਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣ ਕੇ [*eis*] ਤੌਬਾ ਕੀਤੀ’ ਨੂੰ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਆਇਤ ਅਪਵਾਦ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38 ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੂਨਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ‘ਲਈ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਦੇ ਕਾਰਣ’ ਤੌਬਾ ਕੀਤੀ। *Eis* ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਯੂਨਾਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਯੂਨਾਹ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਰੂਹਾਨੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ *eis* (ਦੇ ਕਾਰਣ) ਤੌਬਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

‘ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ’ (1:6)

ਇੰਜੀਲ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ (*kosmos*) ਲਈ ਹੈ। ਇਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਹਰ ਥਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16:15, 16; ਰੋਮੀਆਂ 1:16; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:21; 1 ਪਤਰਸ 1:10-12)। ਉਸ ਦੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ (ਰੋਮੀਆਂ 10:14-17)।

‘ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਵਿਚ ‘ਸਾਰੇ’ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਹਰ ਥਾਂ ਵਿਚ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਸਾਰੇ’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੋਮੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੀਤੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:8)। ਲੂਕਾ ਨੇ ਲੂਕਾ 2:1 ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਸਾਰੇ’ ਇਜ਼ਰਾਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। (NASB ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਛਪਾਈਆਂ ਵਿਚ ‘ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ’ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ’ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ‘ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਇੰਜੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲਿਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਤੋਂ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇਸ਼

ਦੇ ਬਾਹਰ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਪੌਲੁਸ ਹੀ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਤਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇਕੱਲਾ ਗੈਰਕੌਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11:19)। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਚੁਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ।

‘ਭੀ ਫਲਦੀ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ... ਤਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਵਿਚ ਵੀ ਵਧਦੀ ਅਤੇ ਫਲਦੀ ਹੈ’ (1:6)

ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੀਣ ਕਰਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫਲਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ *karpophoroumenon* (‘ਫਲ ਲਿਆਉਣਾ’) ‘‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਉਰਜਾ’’ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।¹¹ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਸ਼ਬਦ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ‘‘ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ’’ ਦੱਸਿਆ (ਰੋਮੀਆਂ 1:16)।

ਬੀ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਚਨ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਕ ਖੇਤ ਵਿਚ ਬੀ ਬੀਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘‘ਬੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 8:11), ‘‘ਰਾਜ ਦਾ ਵਚਨ’’ (ਮੱਤੀ 13:19) ਹੈ। ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬੀ ਦਾ ਬੀਜਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ‘‘ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਓਹ ਆਤਮਾ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਉਣ ਹਨ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 6:63)। ਬੀ ਭਾਵ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਦੁਆ ਕੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:22, 23)।

ਰੂਹਾਨੀ ਬੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਬੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇਣ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਹਨ। ਰੂਹਾਨੀ ਬੀ ਦੇ ਉਪਜਾਊ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ: (1) ਬੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। (2) ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਬੀ ਦਾ ਬੀਜਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। (3) ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। (4) ਇਸ ਦੀ ਗੁਡਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। (5) ਬੀ ਤੋਂ ਉੱਗਣ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਲਈ ਹੋਰ ਬੀ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਾਜ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵਚਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵਚਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰਕੇ ਫਲ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਿਤਾ, ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਬੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬੀਜਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇਣ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:6), ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਡਣ (ਯੂਹੰਨਾ 4:35-38) ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿ ‘‘ਇਹ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ’’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:7) ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਬਰਕਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗਏ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਚਨ ਲੈ ਗਏ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਬਦਲਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਲੀਸੀਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਅਤੇ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ‘‘ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਵਚਨ ਅਰਥਾਤ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ’’ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:13)।¹² ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਧਣ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਢੰਗ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਵਧਣ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਚਨ

ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:4, 25; 18:11; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2)। ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ‘ਫਲ ਲਿਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ’ ਸੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਰਸਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਪਰ ਇੰਜੀਲ ਸਿਰਫ ਅੰਦਰ ਤਕ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਬਲਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਤਕ ਇਸਦੀ ਪਹੁੰਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਵਧਣ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਧਦੀ ਹੈ।¹³

‘ਫਲ’ ਵਿਚ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਫਲ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 4:34-36; 12:24; 15:8, 16; ਰੋਮੀਆਂ 1:13; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:22)। ਰੂਹਾਨੀ ਫਲ (ਜਾਂ ‘ਆਤਮਾ ਦੇ ਫਲ’; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23), ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਆਪੋ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਸੀਹ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਲਈ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਮਸੀਹ ਵਰਗੇ ਬਣਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੋ ਵੀ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਸਲ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਉਤਪਤ 1:11, 12)। ਇਹ ਨਿਯਮ ਰੂਹਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਿਸਮਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਫਲ ਖੁਦਾ ਦਾ ਰਾਜ (ਮੱਤੀ 13:19; ਲੂਕਾ 8:11), ਭਾਵ ਕਲੀਸੀਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਭਾਵ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਨਿੱਕਲਣਗੇ। ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਫਲ ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਉਗਾਵੇਗਾ। ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਫਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜੀਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਣ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਆਵੇਗੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:13; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:4-6)।

ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਬੇਲ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਟਹਿਣੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਵਿਚ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਫਲ ਲਿਆਵੇਗੀ। ਜੇ ਟਹਿਣੀ ਫਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 15:1-6)। ਬਹੁਤ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 15:8)।

ਹੋਰ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਫਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਇਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਫਲਦੀ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਵੰਡ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਨਤੀਜੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੰਡਲੀ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਚਨ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਵਾਢੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਬੀ ਬੀਜਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਜਿਆ ਗਿਆ ਉੱਥੇ ਖੇਤ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਝਾੜੀਆਂ ਉੱਗ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜੰਗਲੀ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

‘ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਪਛਾਣਿਆ’ (1:6)

ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਬੀ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਫਲ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਜਾਂ [ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ] ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਪਛਾਣਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਵੰਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਉੱਤੇ ਸੀ। ‘ਕਿਰਪਾ’ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ‘ਕਿਰਪਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਸਲੀਬ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਇਨਸਾਨੀ ਖੂਬੀ ਨਾਲੋਂ ਅਲਹਿਦਾ, ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ (ਰੋਮੀਆਂ 3:25; 10:9, 10), ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਜਾਂ ਫ਼ਜ਼ਲ ਹੈ।

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਲੂਕਾ ਨੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ‘ਕਿਰਪਾ’ (*charis*) ਦੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅਹਿਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ (ਲੂਕਾ 6:32-34; 17:9), ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। *Charis* ਮੱਤੀ ਜਾਂ ਮਰਕੁਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (1:14, 16, 17)। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਦੇ *charis* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ:

- ਬਰਨਬਾਸ ਨੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਾਕੀਆ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ’ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11:22, 23)।
- ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਾਕੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਬਰਨਬਾਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਵਿਚ ਬਣੇ’ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਮਝਾਇਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 13:43)। ਇਕੋਨਿਯੂਮ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਚੰਭੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ‘ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਵਚਨ ਉੱਤੇ ਸਾਖੀ’ ਦਿੱਤੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 14:3)। ਅੰਤਾਕੀਆ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ’ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 14:26)।
- ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੈਰਕੌਮਾਂ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ’ ਨਾਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਯਹੂਦੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 15:11)।
- ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਭੇਜਣ ਤੇ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ’ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 15:40)।
- ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਕਿਰਪਾ’ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:27)।

- ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਉੱਤੇ ਸਾਖੀ’’ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:24) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਉਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ’’ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:32)।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ‘‘ਕਿਰਪਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਫ਼ੀ, ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਿਚ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3:19; 4:12; 10:43; 13:26, 39; 16:31, 32; 22:16)। ਇਸ ਕਰਕੇ ‘‘ਕਿਰਪਾ’’ ਭਾਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਦੇ ਨਾਲ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ‘‘ਪਛਾਣਿਆ।’’ ‘‘ਪਛਾਣਿਆ’’ (*epiginōskō*) ਪੂਰਵ ਸਰਗ *epi*, ‘‘ਉੱਤੇ,’’ ਅਤੇ *gnosis*, ‘‘ਜਾਣਨਾ,’’ ਦਾ ਮੇਲ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਨ ਜਾਂ ਸਮਝਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਨਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਪਛਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸਮਝ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1:28; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:17; 4:13; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:10; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:4)। ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀ ਕੇ, ਇਸ ਦੀ ਉੱਤੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇੰਜੀਲ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ‘‘ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਭੇਤ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਕਿੰਨੀ ਹੈ’’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:4)। ਉਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ, ‘‘ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਲ ਲਿੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਚਦੇ ਹੋ ਅਥਵਾ ਮੰਨਦੇ ਵੀ ਹੋ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤ ਤੀਕ ਮੰਨੋਗੇ’’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:13)।

ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘‘ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ’’ ਪਛਾਣਿਆ ਸੀ, ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਸਮਝ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਮਝ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੀ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ‘‘ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ’’ ਸਮਝ ਚੁਕੇ ਸਨ।

ਇਪਵ੍ਰਾਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1:7, 8)

ਜਿਵੇਂ ਤੁਸਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਪਵ੍ਰਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਹੈ। *ਜਿਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਵੀ ਜੋ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।

ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਉਹ ਦੂਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਲੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਸੀ। ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਇਸ ਭਾਈ ਦੀ ਸਮਝ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿਖਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਦਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁਲੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਹੋ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਪਸਾਰ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:3-5)।

ਕੁਲੱਸੀਆਂ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (1 ਪਤਰਸ 1:10-12)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 14:26)। ਆਖ਼ਰੀ ਭੋਜ ਵੇਲੇ ਯਿਸੂ ਜਦੋਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਾਸ਼ਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਨ: ‘ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹਨ’ (ਯੂਹੰਨਾ 14:25); ‘ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਗਵਾਹ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਢੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਹੋ’ (ਯੂਹੰਨਾ 15:27); ‘ਅਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣੇ ਤੁਸੀਂ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ’ (ਯੂਹੰਨਾ 16:12)।

ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਮਝਾਇਆ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾ ਸਕਣ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2)। ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਨਬੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਵਿਚ ਸਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:20), ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:37)।

‘ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ’ ਨਾਂਅ ਇਪਾਫ਼੍ਰੇਦਿਤੁਸ ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਲਾਤੀਨੀ ਨਾਂਅ ‘ਵੇਨੁਸਟੁਸ’ (ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਸੋਹਣਾ’ ਜਾਂ ‘ਮਨਮੋਹਣਾ’) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਕ ਲੰਮੇ ਨਾਂਅ ਵਾਲਾ ਹਮਸਫ਼ਰ ਸੀ, ਉਹ ਭਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:25; 4:18)। ਇਪਾਫ਼੍ਰੇਦਿਤੁਸ ਨੂੰ ਇਸ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਨਾਲ ਨਾ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਕੁਲੱਸੇ ਦਾ ਵਾਸੀ ਸੀ। ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਲੱਸੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਸੀ। ਕੁਲੱਸੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਤ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕੁਲੱਸੇ, ਲਾਉਦੀਕੀਆ ਅਤੇ ਹਿਯਰਾਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਪਤਾ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:10)। ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਮਸੀਹ ਲਈ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਮਿਤ ਕੈਦ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ’ (ਫਿਲੋਮੋਨ 23), ‘ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਹੈ’ (ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1:7), ਅਤੇ ‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦਾਸ’ ਕਿਹਾ (ਕੁਲੱਸੀਆਂ 4:12)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ‘ਦਾਸ’ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ (4:12)

ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:1) ਹਨ।

‘ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ’ (1:7)

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਇਪਫ੍ਰਾਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿਖਾਇਆ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਪੈਨੇਤੁਸ (ਰੋਮੀਆਂ 16:5), ਅੰਪਲਿਆਤੁਸ (ਰੋਮੀਆਂ 16:8), ਸਤਾਖੁਸ (ਰੋਮੀਆਂ 16:9), ਪਰਸੀਸ (ਰੋਮੀਆਂ 16:12), ਤਿਮੋਥਿਉਸ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:17; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:2), ਤੁਖਿਕੁਸ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:7; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21), ਉਨੇਸਿਮੁਸ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:9), ਲੂਕਾ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:14), ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੇਨ (ਫਿਲੋਮੇਨ 1) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਿਆਰੇ *agapētos* ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਉਹ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਿਆਰੇ’ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ‘ਹੇ ਪਿਆਰੇ’ ਆਖ ਕੇ ਪੁਕਾਰਿਆ (ਰੋਮੀਆਂ 12:19)। ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਿੱਜੀ ਸਲਾਮ ਭੇਜਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ‘ਪਿਆਰਿਓ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਪਫ੍ਰਾਸ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਸੇਵਕ (*sundoulos*) ਸੀ ਜੋ *sun*, ‘ਦੇ ਨਾਲ,’ ਅਤੇ *doulos*, ‘ਗੁਲਾਮ’ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਭਾਵ ਜੋ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਯਿਸੂ ਦਾ ਹੈ, ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:19)। ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਨਾਲ ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:28)। ਪੌਲੁਸ ਇਪਫ੍ਰਾਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਾਲ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ (ਮੱਤੀ 18:28-33) ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ (ਮੱਤੀ 24:44) ਇਕ ਗੈਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤੁਖਿਕੁਸ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

‘ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਹੈ’ (1:7)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਪਫ੍ਰਾਸ ਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਦੱਸਿਆ। ‘ਮਾਤਬਰ’ (*pistos*) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ (ਮੱਤੀ 24:45; 25:21; ਲੂਕਾ 12:42) ਜਾਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:9)। ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਲਈ ਮਾਤਬਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗੱਲ ਵਾਂਗ’ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:15; 3:1)। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12)।

ਆਇਤ 7ਅ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਸ਼ਬਦ ‘ਸੇਵਕ’ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ‘ਗੁਲਾਮ’ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਇੱਥੇ ‘ਸੇਵਕ’ (*diakonos*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਅਧੀਨਤਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ

ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ (ਮੱਤੀ 22: 13; ਯੂਹੰਨਾ 2: 5), ਸਰਕਾਰੀ (ਰੋਮੀਆਂ 13: 4), ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6: 4), ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 15), ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 2; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3: 8, 12) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਮ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 20: 26; 23: 11)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1: 23), ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਿਚੋੜ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਡੀਕਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਅਰਥ ਵਾਲਾ ਇਕ ਹੋਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *diakonia* (ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਸੇਵਕਾਈ’ ਹੈ), ਡੀਕਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1: 17; 6: 4; ਰੋਮੀਆਂ 12: 7 ਵੀ ਵੇਖੋ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਸੇਵਾ’ ਹੋਇਆ ਹੈ)।

ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

‘ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਹੈ।’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*hēmōn*) ਵਿਚ ਇਕ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ‘ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ’ ਹੈ (NASB; NIV; NEB; TEV; ASV; RSV), ਉੱਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ *humōn* ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ‘ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ’ ਹੈ (KJV; CEV)। ਦਾ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਚੌਥੀ ਜਿਲਦ ਵਿਚ *humōn* ‘ਤੁਹਾਡੇ’ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੈ।¹⁴ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਨਾਲ ਅਰਥ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ *humōn* ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਜੇ *hēmōn* ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

‘ਜਿਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਵੀ ਜੋ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ’ (1: 8)

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਪਤਾ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਤੋਂ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਖਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖ਼ਬਰ ਵਿਚ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ (1: 4) ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜੋ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਹੈ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਭਲਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਸੀ? ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਲਈ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘Spirit’ (*pneuma*) ਲਈ ‘S’ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇੱਥੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2: 5 ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਉਪਪਦ ਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,¹⁵ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ

ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਹੀ *pneuma* ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ’ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 5:5; 9:1) ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ‘ਉਪਪਦ’ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 2:29; 8:26, 27; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:2; 5:22)। ਪਰ ਉਪਪਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:5 ਅਤੇ 4:4)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਪਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਦੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡ੍ਰਿਕਸਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ [ਆਇਤ 8 ਵਿਚ] ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ‘ਰੂਹਾਨੀ ਪਿਆਰ’ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀਆਂ 15:30; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22; ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:16, 17 ਵਰਗੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾਬੁੰਨਢੰਗ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਾਸ ਦੇ ਫਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।¹⁶

ਜੇ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਤਮਾ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਖ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਦਾ ਫਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:9)।

ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ‘ਅਤਮਾ’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਉਪਪਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਆਤਮਾ ਵਿਚ’ (ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘ਆਤਮਾ ਵਿਚ’ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਚ ‘ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ’¹⁷ ਅਤੇ ‘ਤੁਹਾਡਾ ਰੂਹਾਨੀ ਲਗਾਅ’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।¹⁸

ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਆਤਮਾ ਵਿਚ’ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਯੂਹੰਨਾ 4:23, 24 ਵਾਲੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ‘ਆਤਮਾ’ ਵਰਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘ਆਤਮਾ ਵਿਚ’ ਲਈ ‘S’ ਛੋਟਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (KJV; NASB; NIV; NKJV; NRSV; RSV)। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਹਰੀ ਵਿਖਾਵਾ ਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਨਿੱਕਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਦੁਆ (1:3-6)

ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਖ਼ੁਦਗਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ (ਲੂਕਾ 22:31, 32; ਯੂਹੰਨਾ 17:6-26; ਲੂਕਾ 23:34)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜਾਰੀ ਦੀ ਦੁਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(1) ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਰ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਈਮਾਨ ਅੰਪਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 19:1; ਰੋਮੀਆਂ 1:19, 20; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 3:4)। ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਅ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੁਕਤੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9), ਕਿਉਂ ਜੋ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਪਾ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਢੇਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 5:1, 2), ਭਾਵ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਜਾਂ ਫ਼ਜ਼ਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਨਿਹਚਾ ਜਿਹੜੀ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਬੇਹਰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:6), ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਹਚਾ ਮੁਰਦਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 2:17, 26)। ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਲਿਆ ਪੋਸਿਆ ਅਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:17)। ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਿਰਿਆ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:10, 11) ਨਵੇਂ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 2:2), ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਿਰੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਮੌਤੀ 4:4)।

ਸਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਮਿਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ (2 ਪਤਰਸ 1:5-7)। ਪ੍ਰੇਮ ਉਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਲਈ (ਯੂਹੰਨਾ 14:15, 21, 23), ਮਸੀਹੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:4-8), ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ (ਮੌਤੀ 22:37), ਨਾਲ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ (ਯੂਹੰਨਾ 13:34), ਗੁਆਂਢੀਆਂ (ਮੌਤੀ 22:39), ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ (ਮੌਤੀ 5:44) ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਾਂ, ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਡੂੰਘਾ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 13:35)। ਜਦ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਆਸ ਜਾਨ ਦਾ ਲੰਗਰ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:19)। ਜਿਵੇਂ ਲੰਗਰ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਆਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਨਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:1-4)।

ਸੁਰਗ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਇੱਕ ਆਸ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰਗ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦੀ ਆਸ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:3, 4)। ਇਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫ਼ਜ਼ਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਬਰਕਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਣ, ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮੇ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (1 ਪਤਰਸ 3:21)।

ਆਸ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ

ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਕਤ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:51, 52), ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਵਾਂਗੇ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:21; 1 ਯੂਹੰਨਾ 3:2)। ਇਸ ਆਸ ਦਾ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੱਕਾ ਅਸਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਜਿਸੂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਸਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਲਈ ਗੁਆਚੇ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ (ਯੂਹੰਨਾ 4:35, 36)। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਖੇਤੀ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰ ਵਾਢੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 9:37)।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਦ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਕੋਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਨੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬੇਹਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:26)।

ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚਲੀ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਆਸ ਅਤੇ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਗੁਣਾਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ।

ਹੋਰਨਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰੋ (1:3-6)

ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (1:3)। ਉਸ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਰੂਹਾਨੀ ਬਕਤਾਂ ਲਈ ‘‘ਭਗਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਵਧਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਦੁਆ ਕੀਤੀ’’ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਦਲੇਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚੋ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੇ, ‘‘ਜਦ ਮੈਂ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਉਸ ਆਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।’’ ਅਜਿਹਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਉਣ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਈ ਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਨਿਹਚਾ ਹਰਕਤ ਵਿਚ (1:4)

ਜਿਸੂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ‘ਪ੍ਰਭੂ, ਪ੍ਰਭੂ’ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ?’’ (ਲੂਕਾ 6:46)। ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਹਚਾ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤਕ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(1) ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11 ਅਧਿਆਇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾਇਕ ਸੁਭਾਅ ਦੀਆਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ਹਾਬਲ ਨੇ ਕਬੂਲੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ (ਆਇਤ 4); ਨੂਹ ਨੇ ਬੇੜਾ ਬਣਾਇਆ (ਆਇਤ 7); ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 8); ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟੇ (ਆਇਤ 30); ਅਤੇ ਰਹਾਬ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਜਸੂਸਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ (ਆਇਤ 31)। ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਅਮਲਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ 'ਨੀਹਚਾ ਸੰਪੂਰਣ' ਹੋਈ (ਯਾਕੂਬ 2:22)। ਉਹ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਉਦੋਂ ਤਕ ਪੂਰੀ ਜਾਂ 'ਸੰਪੂਰਣ' ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦ ਤਕ ਉਸ ਨੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਨੀਹਚਾ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(2) *ਜ਼ਿੰਦਾ ਈਮਾਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਮਲ।* ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਨਿਹਚਾ ਮੁਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 2:17, 20, 24, 26)। ਕੁੱਤਾ ਮਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁੱਤਾ ਹੀ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਹੈ। ਹਰਕਤ ਇਕ ਰੋਮਾਂਚਭਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ।

(3) *ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ।* ਖੁਦਾ ਕਿਸੇ ਰਹੱਸਭਰੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਦਖ਼ਲ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਹਚਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ: 'ਪਰਤੀਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੁਣਨਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ' (ਰੋਮੀਆਂ 10:17)। ਨਿਹਚਾ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਸਦਾ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਦਾ ਦਾਨ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵਚਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਲਿਆ ਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਾ ਸਕਣ (ਯੂਹੰਨਾ 20:30, 31)। ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਾਮਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੇ ਪਰਤੀਤ ਜਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:5, 12; 18:8)। ਇਹੀ ਗੱਲ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਵਚਨ' ਸੁਣਿਆ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:13) ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ।

ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ (1:6)

ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਸਿਖਾਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, 'ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੈ ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਜੇਹਿਆਂ ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ ਹੋਣ' (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2)। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਨਿਹਚਾ ਵਾਂਗ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਧ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਅਸਰਦਾਇਕ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਖੁਦਾ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:11, 12), ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:14, 15)। ਖੁਦਾ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਏ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਰਹੀਏ!

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਰੋਮੀਆਂ 1:8; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:4; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:16, 17; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:3; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:3; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:2; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:3; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; ਫਿਲੇਮੋਨ 4. ²ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:10; 10:1; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:7, 9; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:16; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:4, 9; ਫਿਲੇਮੋਨ 4; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:2; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:11; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3. ³ਰੋਬਰਟ ਜੀ. ਬ੍ਰੇਚਰ ਐਂਡ ਯੂਜੀਨ ਏ. ਨਿਡਾ, *ਏ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਟਰਜ਼ ਹੈਂਡਬੁਕ ਆਨ ਪੌਲ'ਜ਼ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਦ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਟੂ ਫਿਲੇਮੋਨ*, ਹੈਲਪਜ਼ ਫ਼ਾਰ ਦ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਟਰਜ਼ (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਯੂਨਾਈਟਡ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, 1977), 8. ⁴ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 5:2-5; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:13; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:5, 6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:2-5; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:3; 5:8; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:10-12; 10:22-24; 1 ਪਤਰਸ 1:3-8, 21. ਇਸ ਸਲਾਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹਨ 'ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ,' 'ਸਚਿਆਈ,' ਅਤੇ 'ਕਿਰਪਾ' (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:5ਅ, 6)। ⁵ਜੇ. ਬੀ. ਲਾਈਟਫੁਟ, *ਸੇਂਟ ਪੌਲ'ਜ਼ ਐਪਿਸਟਲਜ਼ ਟੂ ਦ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਟੂ ਫਿਲੇਮੋਨ*, ਸੇਧ (ਲੰਦਨ: ਮੈਕਮਿਲਨ ਐਂਡ ਕੰ., 1916), 130. ⁶ਹਰਬਰਟ ਐਮ. ਕਾਰਸਨ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲਜ਼ ਆਫ਼ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਫਿਲੇਮੋਨ: ਐਨ ਇੰਟਰਕੋਮਿਟੈਂਟ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1960), 30. ⁷ਲਾਈਟਫੁਟ, 131. ⁸ਈ. ਕੇ. ਸਿੰਪਸਨ ਐਂਡ ਐਫ਼. ਐਫ਼. ਬਰੂਸ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲਜ਼ ਟੂ ਦ ਇਡੀਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਦ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1957), 180. ⁹ਏ. ਟੀ. ਰੋਬਰਟਸਨ, *ਏ ਗ੍ਰਾਮਰ ਆਫ਼ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਇਨ ਦ ਲਾਈਟ ਆਫ਼ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਰਿਸਰਚ* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਬ੍ਰਾਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1934), 27. ¹⁰ਆਰ. ਸੀ. ਲੁਕਾਸ, *ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ਼ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਫਿਲੇਮੋਨ: ਡੁੱਲਨੈੱਸ ਐਂਡ ਫ੍ਰੀਡਮ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਿੰਗ ਟ੍ਰੂਥ ਸੀਰੀਜ਼ (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰਵਰਸਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1980), 29.

¹¹ਲਾਈਟਫੁਟ, 133. ¹²ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:41; 4:4; 6:7; 8:14; 11:1; 12:24; 17:11; 19:20. ¹³ਕਾਰਸਨ, 33. ¹⁴ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਚੌਥਾ ਅੰਕ, ਸੰਪਾ., ਬਾਰਬਰਾ ਅਲੈਂਡ, ਕਰਟ ਅਲੈਂਡ, ਜੋਹਨਸ ਕਾਰਵਿਓਪੋਉਲੋਸ, ਕਾਰਲੋ ਐਮ. ਮਾਰਟਿਨੀ, ਅਤੇ ਬਰੂਸ ਐਮ. ਮੈਜ਼ਗਰ (ਸਟੋਟਗਰਟ: ਯੂਨਾਈਟਡ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, 1998)। ¹⁵NASB ਵਿਚ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:5 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਇਨ ਸਪਿਰਿਟ,' ਅਤੇ KJV ਵਿਚ 'ਇਨ ਦ ਸਪਿਰਿਟ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁶ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡ੍ਰਿਕਸਨ, *ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਫਿਲੇਮੋਨ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1964), 54. ¹⁷ਅਲਗਜ਼ੈਂਡਰ ਕੈਂਪਬੇਲ, ਜੌਰਜ ਕੈਂਪਬੇਲ, ਜੇਮਸ ਮੈਕਨਾਈਟ, ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪ ਡੌਡਰਿਜ਼, *ਦ ਸੇਕਰਡ ਰਾਈਟਿੰਗਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਅਪੋਸਟਲਜ਼ ਐਂਡ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟਸ ਆਫ਼ ਜੀਜ਼ਸ ਕ੍ਰਾਈਸਟ: ਕਾਮਨਲੀ ਸਟਾਈਲਡ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਬਫੇਲੋ, ਵਰਜੀਨੀਆ: ਏ. ਕੈਂਪਬੇਲ, 1826; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਗੋਸਪਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੰ., 1974), 359; ਅਤੇ ਦ ਵਰਡ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਫ਼ਰਾਮ 26 ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ੰਜ਼*, ਸੰਪਾ. ਕਰਟਿਸ ਵਾਅਨ (ਗਲਫੋਰਟ, ਮਿਸਿਸਿੱਪੀ: ਮੈਥਿਸ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1991), 2394 ਵਿਚ ਜੇ. ਬੀ. ਰੋਧਰਮ, *ਦ ਇੰਡੀਸਾਈਜ਼ਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: ਏ ਨਿਊ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ*। ¹⁸ਹੁਗ ਜੇ. ਸ਼ੋਨਫੀਲਡ, *ਦ ਆਥੈਟਿਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਨਿਊ ਅਮੈਰੀਕਨ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਆਫ਼ ਵਰਲਡ ਲਿਟਰੇਚਰ, 1954), 331.